

V A L
MANI
FEST
2026

Moderata Studenter
est. 2008

Innehållsförteckning

4 Förord

5 Din utbildning ska löna sig

- 5 Frihet att arbeta, slopa fribeloppet!
- 6 Sänkt skatt för unga företagare
- 6 Lägre skatter på sparande

7 Din trygghet ska vara en självklarhet

- 7 Skydda offren, inte förövaren. Höj straffen!
- 7 Fler poliser = mer trygghet
- 8 Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck ska bort
- 8 Fler trygghetskameror och mer trygghetsbelysning
- 8 Fler nattbussar och flexibla stopp

9 Studentlivet ska vara kul!

- 9 Längre öppettider på klubben
- 9 Krossa alkoholmonopolet
- 10 Söndagsöppet på Systembolaget
- 10 Kyld dryck på Systembolaget
- 10 Sänk åldersgränsen på Systembolaget

11 En högre utbildning i världsklass

- 11 En oberoende och fri akademi
- 12 Mer praktisk utbildning
- 12 Mer lärarledd undervisning
- 13 Höj studietakten
- 13 Inga tentor på helger
- 13 Betald sjuksköterskeutbildning

14 Ingen klassfråga att flytta hemifrån

- 14 En friare bostadsmarknad
- 14 Minska byggkrånglet och stärk byggföretagen

15 Du ska må bra under studietiden

- 15 Nationella riktlinjer om studenthälsans funktion
- 15 Tydligare informationskrav från studenthälsan

FÖRORD

Hej! Så kul att du har hittat hit.

I årtal har vi kämpat för att göra studietiden till den bästa tiden i ditt liv. Sveriges studenter förtjänar bättre. Mer frihet, trygghet och rättvisa. I detta valmanifest kan du läsa om vår politik för just det.

Efter snart fyra år av moderatledd regering är det återigen dags för val i Sverige. När Moderaterna tog över regeringsmakten 2022 ärvdes ett farligare och fattigare Sverige, präglad av tvåsiffrig inflation, hög bostadsbrist och dyra matpriser. Efter snart en mandatperiod har inflationen sjunkit, matpriserna fallit och bostadsbristen minskat. Även om utvecklingen går åt rätt håll, finns det mycket kvar att göra.

Många studenter lever fortfarande med en ansträngd ekonomi och en otrygg tillvaro. Fler måste få möjlighet att flytta hemifrån och studentlivet ska präglas av frihet, inte begränsningar. För att vi ska kunna fortsätta bygga ett samhälle där utbildning, arbete och ansträngning alltid lönar sig, måste vi vinna valet. Där spelar Moderata Studenter en avgörande roll.

Sveriges studenter är Sveriges framtid. Vi vill fortsätta kämpa för ett samhälle där fler får chansen att lyckas och nå sina drömmar. Med vår politik får du bättre förutsättningar att klara tentorna, ta steget in på arbetsmarknaden och leva ditt bästa studentliv.

Tilda Kharazmi
Riksordförande
Moderata Studenter

DIN UTBILDNING SKA LÖNA SIG!

Att utbilda sig är en kostsam investering, både för individen och för samhället i stort. Om Sverige ska vara en ledande kunskaps- och forskningsnation måste det löna sig att studera vidare.

En högre utbildning i Sverige ger näst lägst lönepremie i OECD. En eftergymnasial utbildning på minst två år ger i genomsnitt 22 procent högre lön än en gymnasial utbildning. Motsvarande genomsnitt i andra OECD-länder är 54 procent. Så ska det inte vara. Sverige byggs av människor som studerar, tar ansvar och arbetar. Därför ska också den som anstränger sig, belönas mer.

I dag har Sverige några av de högsta inkomst- och marginalsatserna i OECD. Det lönar sig därför inte alltid att arbeta eller ta extra jobbpass. Det slår fel och bromsar Sveriges ekonomi och välfärd. Moderata Studenter vill att utbildning alltid ska löna sig och därför behöver skatterna på arbete fortsätta minska.

FRIHET ATT ARBETA, SLOPA FRIBELOPPET!

Många studenter brottas med en ansträngd ekonomi och väljer att ta extrajobb eller arbeta under sommaren för att få vardagen att gå ihop. I dag begränsas dock detta av fribeloppet, en inkomstgräns för hur mycket du får tjäna innan du förlorar rätten till studiemedel och riskerar att bli återbetalningsskyldig till CSN. Konsekvenserna blir att studenter tvingas tacka nej till arbete eller betala tillbaka stora summor. År 2026 blev över 14 000 studenter återbetalningsskyldiga, till ett sammanlagt belopp på cirka 400 miljoner kronor.

Under Coronapandemin 2020 avskaffade den förra regeringen fribeloppet under en tid för att få fler studenter att arbeta inom exempelvis vården. Detta fungerade väl då, så varför skulle det inte göra det nu? Du ska inte straffas för att du klarar av att både studera och jobba. Vi vill att fribeloppet ska slopas. För att du ska få friheten att arbeta, mer pengar i plånboken och inte behöva oroa dig för att bli återbetalningsskyldig till CSN.

FÖRENKLA FÖRETAGANDE FÖR UNGA

Sverige är ett företagareland. Spotify, Klarna och IKEA är bara några exempel på företag som satt Sverige på kartan, skapat tusentals jobb och stärkt tillväxten i landet. Det är företagen som skapar jobben och tillväxt som skapar välfärd.

Moderata Studenter vill möjliggöra företagande för fler och ge fler unga chansen att starta företag. Därför bör kravet på aktiekapital på 25 000 kronor sänkas till en så låg nivå som möjligt. Flera länder har under senare år sänkt kraven på aktiekapital för att uppmuntra fler till företagande. I Frankrike krävs sedan länge inget aktiekapital för privata aktiebolag, och i både Tyskland och Storbritannien är kravet sänkt till 1 euro respektive 1 pund. För att underlätta för små företag att starta och ge fler unga möjlighet att ta steget in i företagande behöver kravet på aktiekapital sänkas.

SÄNKT SKATT PÅ SPARANDE

Skatter används ofta för att styra människors beteenden. Punktskatter på alkohol används för att minska alkoholkonsumtionen och på cigaretter för att färre ska röka. Samtidigt beskattas sparande på ett sätt som i praktiken bestraffar människor för att de tar ansvar för sin ekonomi. Så ska det inte vara.

Den moderatledda regeringen har redan sänkt skatten på investeringssparkonto (ISK). Nästa steg bör vara att höja den skattefria grundnivån från dagens 300 000 kronor till 500 000 kronor. Det skulle ge fler bättre möjligheter att spara långsiktigt och bygga sig en ekonomisk trygghet.

Målet måste vara att fler ska kunna spara till sin första bostad, bil eller framtida pension utan att behöva skatta bort sitt eget sparande.

DIN TRYGGHET SKA VARA EN SJÄLVKLARHET

Att känna trygghet under studietiden ska vara en självklarhet. Ingen ska behöva acceptera otrygghet som en del av sin vardag. Oavsett om du är på väg hem från klubben, sitter på biblioteket och pluggar eller handlar ska du kunna känna dig säker.

Vår frihet minskar när otryggheten i samhället ökar. Under snart fyra år av moderatstyre har antalet skjutningar mer än halverats och tryggheten ökat för skötsamma människor. Utvecklingen går åt rätt håll, men mer återstår att göras innan trygghet genomsyrar hela studentlivet.

SKYDDA OFFREN, INTE FÖRÖVAREN - HÖJ STRAFFEN!

Unga kvinnor i åldrarna 20-24 år är särskilt utsatta för sexualbrott. Den som våldtar och förstör en annan människas liv ska inte gå fri. Rättssystemet ska alltid sätta brottsoffret i fokus och staten ska skydda den som gör rätt för sig, inte förövaren. Den moderatledda regeringen har redan skärpt straffen för sexualbrott och synnerligen grova våldtäkter kan numera leda till livstids fängelse. Det är avgörande för att skydda offer och för att fler unga kvinnor ska känna sig trygga i samhället.

I Sverige är livstids fängelse ett tidsobestämt straff som i genomsnitt varar i 18-25 år. Den dömda sitter därför inte nödvändigtvis frihetsberövad livet ut. Vi anser att vissa synnerligen grova och upprepade brott bör leda till längre fängelsestraff, för att öka tryggheten för den som sköter sig i samhället.

FLER POLISER = MER TRYGGHET

För att kunna skapa ett tryggare Sverige krävs fler poliser på våra gator och torg. Regeringen har gjort ett omfattande arbete med att få fler att utbilda sig till polis genom att göra yrket mer attraktivt. Delvis genom att erbjuda betald polisutbildning har söktrycket till utbildningarna ökat. För att fortsätta detta arbete och få fler poliser att stanna i yrket behöver lönerna höjas.

MÄNS VÅLD MOT KVINNOR OCH HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK SKA BORT

För att kunna skapa ett tryggare Sverige för fler tjejer och kvinnor behöver hederskultur och mäns våld mot kvinnor bekämpas och med tiden elimineras. Närmare 70 000 barn i Sverige riskerar att giftas bort mot sin vilja, samtidigt som över 10 kvinnor mister livet varje år till följd av våld från en partner. Den moderatledda regeringen har tagit viktiga steg i detta arbete. Kusinäkterskap kriminaliseras, liksom oskuldskontroller, oskuldsintyg och oskuldsoperationer. Straffen för dessa brott bör skärpas och fler skyddade boenden bör byggas, för att fler offer kan få möjlighet att finna trygghet.

FLER TRYGGHETSKAMEROR OCH MER TRYGGHETSBELYSNING

Alla studenter ska känna sig trygga under studietiden, oavsett om det är på campusområdet eller utanför och för detta behövs fler trygghetskameror och mer trygghetsbelysning. Trygghetskameror är ett konkret verktyg som ökar känslan av trygghet, bidrar till att förebygga brottslig handling och ger polisen bättre möjligheter att snabbare utreda händelser. Likaså behövs mer trygghetsbelysning som lyser upp mörka gränder och otrygga gator. Fler kameror och mer belysning bör därför sättas upp på campusområden, särskilt på platser där studenter känner extra otrygghet.

FLER NATTBUSSAR OCH FLEXIBLA STOPP

För många studenter är kollektivtrafiken en stor del av vardagen. Alla bostäder och studentlägenheter ligger inte centralt. Efter en sen utekväll ska alla kunna ta sig hem på ett tryggt sätt. Moderata Studenter vill därför att fler nattbussar införs i hela landet och att alla städer erbjuder flexibla nattstopp, där resenären kan stiga av närmare sin bostad för ökad trygghet. En tillgänglig kollektivtrafik är en viktig del av ett fungerande studentliv och minskar känslan av otrygghet under sena hemresor.

STUDENTLIVET SKA VARA KUL!

Studietiden är en viktig period i livet som formar både människors framtid och identitet. Man utvecklas som person, utmanas och hittar vänner för livet. Men i dag sätter politiken fortfarande hinder i vägen för umgänge och uteliv. När dessa sociala möjligheter minskar ökar studenters psykiska ohälsa och ofrivilliga ensamhet, samtidigt som det blir svårare att fokusera på studierna.

Staten ska inte begränsa ditt studentliv eller dina möjligheter till uteliv och umgänge. Därför bör detaljregleringar minska, och du ges större frihet, så att din studietid kan bli den bästa tiden i ditt liv!

LÄNGRE ÖPPETTIDER PÅ KLUBBEN!

Företagen ska själva, utifrån efterfrågan och förutsättningar, få bestämma sina öppettider. I dag är det politiken som bestämmer när festen är slut. Moderata Studenter vill ge företag större frihet att själva fatta dessa beslut. Med friare öppettider kan även tryggheten öka. När alla tvingas lämna klubben samtidigt uppstår ofta trängsel och risken för bråk ökar. Därför vill vi ge krögare större frihet att kunna bestämma sina öppettider.

KROSSA ALKOHOLMONOPOLET

I dag begränsas vuxna människors frihet genom ett statligt alkoholmonopol som saknar motsvarighet i många jämförbara länder. Moderata Studenter vill att du ska ha bättre möjlighet att själv planera din alkoholkonsumtion genom mer tillgängliga inköpsställen och längre öppettider, i stället för att systemet i praktiken styr konsumtionen. I flera länder som Frankrike, Danmark och Tyskland finns mer öppna system utan att det lett till ökad konsumtion, våld eller missbruk. Så varför skulle det inte fungera i Sverige? Krossa alkoholmonopolet!

SÖNDAGSÖPPET PÅ SYSTEMBOLAGET

Om staten ska envisas med ett alkoholmonopol bör det åtminstone utformas efter människors vardag och behov. För att motverka att människor tvingas bunkra alkohol inför helgen bör det vara möjligt att handla även på söndagar, på samma sätt som andra vardagsvaror. Moderata Studenter verkar därför för att Systembolaget ska ha söndagsöppet.

SÄNK ÅLDERSGRÄNSEN PÅ SYSTEMBOLAGET

Som myndig får du köpa alkohol på barer och restauranger, men du får inte köpa alkohol på Systembolaget förrän du fyllt 20 år. För många unga studenter kan detta leda till informella sätt att få tag på alkohol, vilket i vissa fall kan bidra till otrygga situationer och negativa konsekvenser för hälsa och välmående.

Moderata Studenter vill därför att åldersgränsen på Systembolaget sänks till 18 år. Är du myndig nog att ta körkort, gifta dig och köpa alkohol på krogen, bör du även vara mogen nog att själv kunna köpa alkohol på Systembolaget.

KYLD DRYCK PÅ SYSTEMBOLAGET

Det statliga alkoholmonopolet med snäva öppettider begränsar vuxna människors möjlighet till alkoholinköp. För den med fullspäckat schema som inte hinner med inköp i förväg kan det innebära att dryckerna inte är redo att konsumeras direkt, eftersom dem inte säljs kylda. Moderata Studenter vill därför att Systembolaget ska erbjuda kylda drycker, för att bättre möta konsumenternas behov och göra inköpen mer praktiska i vardagen.

EN HÖGRE UTBILDNING I VÄRLDSKLASS

Sveriges ekonomi och välfärd är beroende av kunniga och välutbildade människor som bygger landet starkt. Sverige ska vara en utbildnings- och forskningsnation av världsklass, och för att kunna vara det behöver svenska universitet kunna konkurrera med internationella lärosäten. Trots detta har svenska universitet fallit i flera internationella kvalitetsmätningar.

Svenska studenter får i genomsnitt näst lägst lärarledd undervisning i Europa och tar längst tid på sig att slutföra sina studier. Den högre utbildningen premierar i dag volym framför kvalitet. Lärosätenas anslag baseras främst på antalet studenter som tar plats i utbildningarna, snarare än på resultat. Det skapar felaktiga incitament försvårar utvecklingen av en högre utbildning i världsklass. Det är dags att studenterna får en utbildning värd namnet.

EN OBEROENDE OCH FRI AKADEMI

Sökandet efter sanning och kunskap, fri från politisk styrning, är en grundbult i en välfungerande demokrati. I dag har regeringen ett betydande inflytande över universitet och högskolor, bland annat genom att tillsätta delar av lärosätenas styrelser. Moderata Studenter vill stärka den akademiska friheten och autonomi.

Universitet och högskolor bör i större utsträckning själva kunna utse styrelseledamöter och ordförande, utan direkt politisk inblandning. Svensk forskning omfattas dessutom av krav på exempelvis genusintegrering och miljöperspektiv, även i sammanhang där det inte är relevant för ämnet. Det riskerar att begränsa forskares frihet att själva bestämma forskningens riktning och hur forskningen ska bedrivas. Moderata Studenter vill därför minska politikens klåfingrighet i den högre utbildningen, så att forskning och undervisning i större utsträckning styrs av kunskapssökande snarare än politiska styrsignaler.

MER PRAKTISK UTBILDNING

Många av de bristyrken som idag efterfrågar studenter innehåller praktik eller verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Samtidigt finns det utmaningar i systemet. För vissa utbildningar är antalet studenter högre än tillgången på VFU-platser, vilket kan leda till att studierna fördröjs när studenter tvingas vänta på en praktikplats. Ett tydligt exempel är sjuksköterskeutbildningen.

Moderata Studenter vill se ett starkare samarbete för att bättre dimensionera utbildningsplatserna utifrån arbetsmarknadens faktiska kapacitet för VFU. Det är inte rimligt att studenter ska behöva pausa sina studier på grund av brist på praktikplatser.

Samtidigt behövs mer praktik i lärarutbildningen. Utbildningen bör i större utsträckning innehålla verksamhetsnära moment i klassrummet, snarare än att enbart fokusera på teoretiska studier i pedagogik. På så sätt får lärarstudenter en bättre förankring i yrket och bättre förutsättningar att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden efter examen.

MER LÄRARLEDD UNDERVISNING

Antalet studenter i högre utbildning har ökat stadigt sedan början av 2000-talet, samtidigt som den lärarledda undervisningstiden har minskat. Svenska studenter har i genomsnitt näst lägst lärarledd undervisning i Europa. Det kan handla om så lite som omkring 10 timmar per vecka. För att Sverige ska ha en utbildning i världsklass och för att studenter ska vara väl rustade inför arbetslivet krävs mer lärarledd undervisning.

Universitetens mål bör vara att säkerställa en högkvalitativ utbildning som rustar studenter inför arbetslivet. Moderata Studenter vill därför se en högre utbildning med fler lärarledda timmar per student och ökad utbildningskvalitet.

HÖJ STUDIETAKTEN

De flesta studenter läser 30 högskolepoäng per termin. I dag kan man inte läsa mer än 45 högskolepoäng, motsvarande 150 procent hastighet, per termin. För den som önskar gå två utbildningar parallellt är detta inte möjligt då det skulle innebära 60 högskolepoäng, motsvarande 200 procent i hastighet, per termin.

Att höja taket för antalet studiepoäng per termin leder inte automatiskt till att fler studerar snabbare, utan ger ambitiösa studenter större frihet att studera i den takt de själva klarar av.

INGA TENTOR PÅ HELGER

I dag förekommer det att tentor läggs på helger, vilket påverkar studenters möjlighet till vila och återhämtning. Moderata Studenter anser att tentor inte ska vara på helger utan att examinationer istället bör ske på vardagar för att värna studenters välmående, tid och en hållbar studiesituation.

BETALD SJUKSKÖTERSKEUTBILDNING

Sverige står inför en stor brist på sjuksköterskor, vilket påverkar hela sjukvårdssystemet. Polisutbildningen har fått ett system där studielån kan skrivas av efter en viss tid i yrket. Efter tre år kan delar av studielånet skrivas av, och efter åtta år kan hela studieskulden vara avskriven. Syftet är att göra utbildningen mer attraktiv och att få fler att stanna i yrket. Moderata Studenter vill att ett liknande system införs för sjuksköterskor. Det skulle göra utbildningen mer attraktiv, få fler att stanna i vården och stärka kompetensförsörjningen i svensk sjukvård.

INGEN KLASSFRÅGA ATT FLYTTA HEMIFRÅN

Varje termin tvingas studenter tacka nej till sin drömutbildning för att de inte lyckas hitta bostad. På flera platser är bostadsköerna över 10 år långa, vilket tvingar många studenter till otrygga boendelösningar, på en dyr andrahandsmarknad. Samtidigt råder det fortfarande bostadsbrist i flera kommuner i Sverige. Det byggs för lite och för långsamt.

Moderata Studenter vill se förenklade byggregler och en friare bostadsmarknad. I dag uppger var femte ung vuxen att de inte har råd att flytta från familjehemmet. Det ska inte vara en klassfråga att flytta hemifrån.

EN FRIARE BOSTADSMARKNAD

Det sägs att Socialdemokraterna byggde det svenska folkhemmet och gjorde en trygg bostad en självklarhet. Resultatet av deras bostadspolitik ser vi i dag i form av hyresregleringar som i stället bidrar till långa bostadsköer och omfattande bostadsbrist. Sverige är unikt när det gäller hyresregleringarna. Dessa begränsar lönsamheten i nyproduktion och hämmar byggandet av bostäder. I städer som Köpenhamn och Helsingfors, där marknadsbaserad hyressättning råder, går det att hitta förstahandskontrakt inom en månad. Varför skulle det inte funka i Sverige?

MINSKA BYGGKRÅNGLET

Att lösa bostadsbristen kräver mer byggande, där företagen är en central del av ekvationen. Det måste bli billigare att bygga genom minskad detaljstyrning och mindre byggkrångel. I dag finns exempel på regler som försvårar byggandet och förlänger processerna, som krav på direkt solljus för lägenheter över en viss storlek eller krav på städskrubbar. Sådana regler bidrar till högre kostnader och långsammare byggtakt. Moderata Studenter vill därför se lättnader i dessa krav för att göra det enklare, billigare och snabbare att bygga nya bostäder.

DU SKA MÅ BRA UNDER STUDIETIDEN

God psykisk hälsa är en grundläggande förutsättning för studenters möjlighet att lyckas med sina studier. För att säkerställa likvärdigt stöd för landets studenter krävs nationella riktlinjer för studenthälsans uppdrag, så att stödet blir enhetligt och tillgängligt vid alla lärosäten. Studenthälsan ska också vara tillgänglig för alla studenter, oavsett om man studerar på campus eller på distans.

NATIONELLA RIKTLINJER OM STUDENTHÄLSANS FUNKTION

Den psykiska hälsan är minst lika viktig som den fysiska. För att du ska kunna plugga bra, behöver du må bra. Studenthälsan spelar en central roll i studenters välmående och förutsättningar att klara sina studier. I dag ser stödet olika ut beroende på lärosäte.

För att säkerställa ett likvärdigt och fungerande stöd för alla studenter behövs nationella riktlinjer för studenthälsans uppdrag och funktion. Dessa riktlinjer bör tydliggöra vilket ansvar studenthälsan ska ha, vilken tillgänglighet som ska krävas och vilket stöd som ska erbjudas. Studenthälsan ska vara en trygg och tillgänglig resurs för alla studenter, oavsett studieort eller studieform.

TYDLIGARE INFORMATIONSKRAV FRÅN STUDENTHÄLSAN

För många studenter är det svårt att veta vilket stöd som finns att få från studenthälsan och hur man går tillväga för att ta del av det. Informationen varierar mellan olika lärosäten och når inte alltid fram till de studenter som behöver den mest. Studenthälsan bör ha ett tydligt ansvar att aktivt informera om vilket stöd som finns, hur det nås och när det är tillgängligt. Tydligare och mer enhetlig information skulle göra det enklare för studenter att söka hjälp i tid och därmed förebygga psykisk ohälsa och studieavbrott.

GILLAR DET DU LÄST? GÅ MED I MST!

Ett medlemskap i Moderata Studenter gör skillnad! Det gör att vi har mer att säga till om.

Medlemskapet kostar 40 kronor och är en engångsavift. Den gäller till slutet på innevarande kalenderår eller då medlemmen till riksförbundet begär utträde ur organisationen.

Medlemmar i MST är också medlemmar i Moderata Ungdomsförbundet (MUF) och Moderaterna. Medlem i Moderata Studenter kan du bli som är 19 år eller äldre, fram till det år man fyller 30 år. Du kan också vara yngre men behöver då vara inskriven på en högre utbildning.

BLI MEDLEM!

SWISH

Swisha 40 kronor till 123 043 85 31 och i meddelande skriver du ditt personnummer, telefonnummer och MST.

Alltså enligt följande: ÅÅMMDD-NNNN, 07X-XXX XX, MST”.

Glöm inte att lägga till “MST” i slutet av meddelandet för att bli medlem i Moderata Studenter.

SMS

Ett medlemskap i MUF kostar 40 kronor. SMS:a “MUF” följt av ditt telefonnummer, personnummer och MST till 72 550.

Alltså enligt följande: “MUF 07X-XXX XX, ÅÅMMDD-NNNN MST”

Glöm inte att lägga till “MST” i slutet av meddelandet för att bli medlem i Moderata Studenter.

@moderatstudent

mst moderata
studenter